

Beleid op hoofdlijnen (2016-2019)

INHOUD

1	INLEIDING	3
2	ZAKELIJKE INFORMATIE EN SAMENHANG MET ANDERE DOCUMENTEN	3
2.1	Zakelijke informatie	3
2.2	Samenhang met andere documenten	4
3	DOELSTELLING, KERNWAARDEN, MISSIE EN VISIE, BELEID	5
3.1	Doelstelling	5
3.2	Kernwaarden van De Ridderslag	5
3.3	Schoolmissie	5
3.4	Schoolvisie	5
3.5	Uitwerking van de visie in beleid	7

1 **Inleiding**

In dit document worden de hoofdlijnen van beleid van beschreven van Basisschool De Ridder-slag, lid van de Vereniging van vrijescholen, in de kalenderjaren 2016 tot en met 2019. Het beleid bouwt voort op het beleid in voorgaande planperiodes, en op de uitkomsten van tevredenheidsonderzoeken, gehouden onder ouders, personeel en een deel van de leerlingen, en is nader uitgewerkt in het schoolplan. In het schoolplan wordt ook aandacht geschonken aan recente ontwikkelingen zoals vermeld in het jaarverslag, en aan een sterkte-zwakteanalyse van de school. Het schoolplan is een richtinggevend document voor vier jaar. Per planjaar worden de beleidsvoornemens in jaarplannen nader uitgewerkt, en eventueel bijgesteld naar aanleiding van recente ontwikkelingen.

Schoolplan en jaarplannen helpen bij het maken van de juiste beleidskeuzes (doen we de juiste dingen?), en bij het realiseren van kwaliteit (doen we de dingen goed?). De kwaliteit van een school wordt echter niet in de eerste plaats bepaald door plannen, maar door de daden van mensen, namelijk van allen die samen met de leerlingen de schoolgemeenschap vormen: leraren, onderwijsondersteunend personeel, schoolleiding, bestuurders en ouders.

2 **Zakelijke informatie en samenhang met andere documenten**

2.1 **Zakelijke informatie**

Adres van de school:

Basisschool De Ridder-slag

Ridder van Catsweg 256a

2805 BC Gouda

Tel 0182 537515

Fax 0182 530741

E-mail: info@ridderslag.nl

Website: www.ridderslag.nl

Brinnr.: 06OU

Bevoegd gezag: Stichting Basisschool de Ridder-slag (BGN 59451)

De Ridder-slag (voorheen Vrije School Gouda e.o.) is een instelling in het primair onderwijs, opgericht bij notariële akte d.d. 28 september 1974. De organisatievorm van de school is een stichting. Tot de stichting behoren geen andere scholen. De Ridder-slag heeft onderwijskundig en ondersteunend personeel in dienst om haar doelstelling te verwezenlijken. De dagelijkse leiding is in handen van de schoolleider. De stichting heeft een onbezoldigd bestuur. Het bestuur komt eenmaal per zes weken bijeen.

Het bestuur was eind 2015 als volgt samengesteld:

* Voorzitter	J.D. van de Hoef
* Secretaris	P.J.M. Ewals
* Penningmeester	M. Vooijs
* Bestuurslid	S. van Lommel
* Bestuurslid	R.V. Chavannes
* Bestuurslid	G.J. Heuvink

In de loop van 2016 is de samenstelling gewijzigd. Ultimo 2016 was de samenstelling als volgt:

* Voorzitter	J.D. van de Hoef
* Secretaris	A. Buurman
* Penningmeester	M. Vooijs
* Bestuurslid	S. van Lommel
* Bestuurslid	R.V. Chavannes
* Bestuurslid	P. Middelkoop
* Bestuurslid	P.J.M. Ewals

Schoolleiding

Schoolleider J. Bertels

De school onderschrijft de Code Goed Bestuur van de PO-Raad. In het kader van de wet 'Goed onderwijs, goed bestuur' heeft de school gekozen voor het model van feitelijke scheiding, door mandatering van bevoegdheden aan de schoolleider in een managementstatuut. Dit document is laatstelijk vastgesteld (ongewijzigd) in de bestuursvergadering van 21 juni 2011.

Het managementstatuut is te vinden in het Organisatiehandboek (digitaal).

2.2 Samenhang met andere documenten

Artikel 12 van de Wet op het primair onderwijs bepaalt dat het schoolplan een beschrijving dient te bevatten van het beleid met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs dat binnen de school wordt gevoerd, en in elk geval het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het beleid met betrekking tot de bewaking en verbetering van de kwaliteit van het onderwijs dient te bevatten. Dit beleid is op De Ridderlag beschreven in diverse andere beleidsdocumenten. Om onderhavige tekst leesbaar en beknopt te houden, wordt hier kortheidshalve naar deze documenten verwezen. Het gaat daarbij om onder andere:

- het leerplan van de school;
- het omgangsprotocol ('anti-pestprotocol');
- de Schoolgids (een meerjarig vast deel en een jaarlijks variabel deel met school- en pleinregels en zakelijke informatie voor ouders);
- de klachtenregeling;
- het schoolondersteuningsprofiel
- het ondersteuningsplan van Samenwerkingsverband PO-MH (2014-2018);
- het Protocol meerbegaafde leerlingen;
- het dyslexieprotocol;
- het arbobeleidsplan;
- het ziekteverzuimbeleidsplan;
- het formatieplan;
- de meerjarenbegroting;
- het meerjarenonderhoudsplan.

De samenhang tussen het schoolplan en deze documenten wordt in paragraaf 3.5 kort verduidelijkt.

3 Doelstelling, kernwaarden, missie en visie, beleid

3.1 Doelstelling

De Ridderstag heeft als statutair doel 'het verwezenlijken van de pedagogisch-didactische en sociaalpedagogische beginselen van dr. Rudolf Steiner' door het in stand houden van 'scholen en instellingen' op basis van deze beginselen, en door 'alle andere wettige middelen' die het gestelde doel kunnen bevorderen. De huidige activiteiten bestaan uit het geven van basisonderwijs (kleuter- en onderbouwklassen) en het ondersteunen van Stichting Vrije Peuteropvang Het Rozenpoortje.

3.2 Kernwaarden van De Ridderstag

In de aanloop naar de vorige schoolplanperiode zijn met alle geledingen binnen de school de kernwaarden van de schoolorganisatie vastgesteld. Daarbij gaat het niet uitsluitend over de school als lesplaats voor kinderen, maar als organisatie waar mensen werken en leren; om een schoolgemeenschap waar ook ouders betrokken zijn in diverse rollen.

Drie kernwaarden voor de schoolgemeenschap kwamen in de bijeenkomsten naar voren:

- Ontwikkelingsgericht: scheppend, open, ritmisch en evenwichtig
- Gelijkwaardig: samenwerkend, zorgvuldig en open
- Toegewijd en betrokken: verantwoordelijk, respectvol/liefdevol, positief

3.3 Schoolmissie

De kernwaarden van de schoolgemeenschap liggen aan de basis van de missie van de school: *'Opvoeden tot vrijheid'*.

De school stelt zich tot taak:

- haar leerlingen te begeleiden en te helpen bij het ontdekken en evenwichtig ontwikkelen van hun cognitieve, sociaal-emotionele en motorische vermogens;
- haar leerlingen in hun totale wezen zo aan te spreken dat zij in vrijheid hun eigen talenten, capaciteiten en mogelijkheden kunnen ontwikkelen, en daardoor een voorlopig antwoord kunnen vinden op de volgende levensvragen:
 - o Wie ben ik?
 - o Wat kan ik?
 - o Wat wil ik verwezenlijken?

Hierdoor kan een basis worden gelegd voor een evenwichtige ontwikkeling tot een vrij mens; een mens die zich bewust wordt van, en zich kan verbinden met het eigen levensdoel op aarde; een mens die 'wordt wie hij/zij is', en zo op vruchtbare wijze bijdraagt aan een gezonde ontwikkeling van de maatschappij.

3.4 Schoolvisie

- Op onze school wordt gewerkt vanuit het besef dat een mens bestaat uit lichaam, ziel en geest. Om te kunnen opgroeien tot evenwichtig en zelfbewust mens, dienen alledrie aspecten in opvoeding en onderwijs te worden gevoed of verzorgd. Ons onderwijs richt zich dus niet alleen op cognitieve groei, maar ook op sociaal-emotionele en motorische ontwikkeling: niet alleen 'hoofd', maar ook 'hart' en 'handen'.
- De leerstof wordt beschouwd als ontwikkelingsstof. Met andere woorden: de leerstof is

geen doel, maar een middel om de ontwikkeling van de leerlingen te bevorderen. Uiteraard is een deel van de leerstof onontbeerlijk voor die ontwikkeling; alle leerlingen moeten bijvoorbeeld leren lezen, schrijven en rekenen.

- Omdat de leerstof wordt beschouwd als ontwikkelingsstof, wordt in principe geen onderwijs gegeven volgens programmamethoden. Gegeven de kerndoelen en schoolafspraken over doorgaande leerlijnen, hebben leerkrachten ruimte om vanuit hun menskundige inzichten, pedagogische kwaliteiten en vakbekwaamheden de onderwijssituatie zo vorm te geven, dat er een ontwikkelingsgerichte leeromgeving voor het kind ontstaat – waarbij niet alleen cognitieve doelen worden nagestreefd, maar ook – in voorkomende gevallen: eerst en vooral – ontwikkelingsdoelen op het emotionele of sociale vlak. De relatie van de leerkracht met de kinderen is hierin een leidende factor. Het geven van onderwijs is zo gezien een ambacht, waarbij de leerkracht de taak heeft om de leerstof opnieuw te scheppen door er op een beeldende, fantasievolle en kunstzinnige wijze mee om te gaan. Omdat wordt aangesloten bij de ontwikkelingsfase van het kind; blijven kinderen in beginsel niet zitten.
- In de school leeft, leert en werkt de leerling grotendeels in klassikaal verband, gebaseerd op de levensfase waarin de leerling zich bevindt. Hierdoor kunnen de kinderen vele verschillende relaties aangaan met de andere kinderen, de leerkracht en hun omgeving. De heterogeniteit in de klas is een belangrijk opvoedkundig en sociaal middel. Niettemin wordt al vanaf de kleuterklas zowel in als buiten de klas ook aandacht geschonken aan meer individueel gerichte leerwegen van leerlingen.
- In de school wordt gewerkt met een twee- of driejarige kleuterklas en daarna een zesklassige onderbouw. Om de leerlingen goed te kunnen volgen en begeleiden bij hun ontwikkeling, blijven leraren van de onderbouw meerdere jaren klassenleerkracht van dezelfde klas. Diverse vaklessen worden gegeven door andere leerkrachten.
- Het basisleerplan van vrijescholen loopt na klas 6 nog door in het voortgezet vrijeschoolonderwijs (de bovenbouw) tot en met de twaalfde klas. De leerlingen kunnen na de zesde klas hun ontwikkeling voortzetten in het voortgezet vrijeschoolonderwijs elders, en hun schoolperiode met een examen vmbo-t, havo of vwo afronden. Een overstap naar regulier voortgezet onderwijs (van Praktijkonderwijs tot Gymnasium) is na klas 6 echter ook goed mogelijk.
- Het onderwijs op onze school heeft een ritmisch karakter. In de kleuterklassen spelen vaste dag-, week- en jaarritmes een belangrijke rol in de planning van activiteiten. In de onderbouwklassen wordt iedere schooldag begonnen met periodeonderwijs, waarbij twee uur een bepaald vak centraal staat gedurende (doorgaans) drie weken.
- Bestuur, schoolleiding, leerkrachten, onderwijsondersteunend personeel en ouders willen bewust met elkaar werken aan een school waarin samenwerkende mensen de school samen dragen, en waarin ieders kwaliteiten tot hun recht komen.
- Bij het ontwikkelen en uitvoeren van het schoolbeleid zal het effect op de leer- en ontwikkelingsomgeving voor de leerlingen steeds zwaar wegen.
- Leerkrachten hebben naast hun onderwijstaak ook tot taak en verantwoordelijkheid om het schoolbeleid op de diverse gebieden mede te formuleren en uit te voeren. Schoolleider, leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel dragen er samen zorg voor dat de inrichting en schoolcultuur gekenmerkt worden door zorgzaamheid, geborgenheid, betrokkenheid, openheid en veiligheid. Het bestuur ziet daarop toe.
- De Ridderlag wil een moderne vrijeschool zijn: de uitgangspunten, de achtergronden en inhoud van het vrijeschoolonderwijs willen we levend houden en verder ontwikkelen, passend bij de tijd van nu. Dat betekent onder andere een open en initiatiefrijke houding jegens maatschappelijke ontwikkelingen.

- De school heeft een regionale functie en ziet het als een van haar taken om in samenspraak met andere vrijescholen een breed maatschappelijk draagvlak te scheppen voor haar onderwijsvisie, en om deze voor iedereen toegankelijk te maken. Zij zoekt ook bewust naar mogelijkheden om samen te werken met andere scholen en verschillende instanties binnen en buiten Gouda, zoals Stichting Vrije Peuteropvang Het Rozenpoortje, de scholen binnen het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Midden-Holland, de Brede School Gouda, en Stichting Quadrant Kindercentra.

3.5 Uitwerking van de visie in beleid

Onderwijskundig beleid

De inhoud van het leerplan van de school is grotendeels gebaseerd op de publicatie *Ik zie rond in de Wereld*: een bundeling van de leerdoelen voor het primair vrijeschoolonderwijs. Deze leerdoelen vormen de bron van waaruit de leerkrachten het onderwijs dagelijks opnieuw vormgeven. Voor enkele leerplanonderdelen zijn schoolspecifieke afspraken vastgelegd, zoals voor beeldende vorming en gymnastiek en bewegen. Voor taal en rekenen zijn de doelen nader uitgewerkt in de *online*-publicaties 'Taal in lijn' en 'Rekenen in lijn'. Beide leerlijnen zijn ontwikkeld door de schoolbegeleidingsdienst voor vrije scholen. Globale informatie over de verschillende vakken is te vinden in het vaste deel van de schoolgids. In het variabele deel van de schoolgids is informatie opgenomen over o.a. het toelatingsbeleid, het beleid inzake leerplicht en verlof, en de klachtenregeling.

Vanaf klas 1 neemt de school tweemaal per jaar de landelijk genormeerde toetsen van CITO af voor rekenen en wiskunde, spelling, technisch en begrijpend lezen. Via het computerprogramma LOVS heeft de school ook zicht op de referentieniveaus voor begrijpend lezen en rekenen-wiskunde.

In het kader van de wettelijk verplichte eindtoets heeft de school gekozen voor de IEP Eindtoets.

De wijze waarop aan de specifieke leerlingenzorg wordt vormgegeven, is vastgelegd in ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Midden-Holland; in het schoolondersteuningsprofiel; in het Protocol meerbegaafde leerlingen; en in het Dyslexieprotocol.

Naast het leven, leren en werken in klassikaal verband wordt op onze school onder andere invulling gegeven aan de individuele ontwikkelingsweg van de leerlingen door het aanbieden van individuele differentiatie in het leerstofaanbod in de vorm van projecten: de ID stroom.

Personeelsbeleid

Het op ambachtelijke wijze kunnen vormgeven van het vrijeschoolonderwijs en het invullen van de organisatorische taken vraagt extra inzet van alle personeelsleden. Bestuur en schoolleider zien het als hun verantwoordelijkheid om het personeel de randvoorwaarden te bieden voor het op een evenwichtige, gezonde en veilige wijze naar draagkracht kunnen inzetten en ontwikkelen van hun kwaliteiten. Middelen daarvoor zijn personeelsgesprekken (functionerings, POP¹- en ziekteverzuimgesprekken) en het taakbeleid, ziekteverzuimbeleid en arbobeleid. Voor de begeleiding van instromende personeelsleden wordt steeds een maatwerkplan gemaakt.

¹ Persoonlijk ontwikkelingsplan

Financieel beleid

De basis van het financiële beleid wordt gevormd door de Rijksbijdragen en vrijwillige bijdragen van ouders.

Vanuit de verantwoordelijkheid van schoolleider en bestuur om ook op middellange termijn te zorgen voor een gezonde financiële basis, is een meerjarenbegroting opgesteld. Jaarlijks wordt deze begroting geactualiseerd en aangepast aan veranderende omstandigheden. Verantwoording vindt jaarlijks plaats in het financiële jaarverslag.

De school heeft een beperkt bedrag in waardepapieren van een solidariteitsfonds van de Triodosbank. Verder staan de reserves op een internetspaarrekening. Zij zijn daarom vrij opneembaar. Het beleid van de school is om niet risicovol te beleggen, noch te belenen. Dit beleid is vastgelegd in het Treasury Statuut. De school belegt momenteel niet in aandelen of vergelijkbare producten. Evenmin zijn er leningen afgesloten of maakt de school gebruik van derivaten.

De Ridderstag maakt geen gebruik van financiële instrumenten.

Onderhoudsbeleid

In de zorg voor het onderhoud van ons bijzondere schoolgebouw wordt voorzien in een meerjarenonderhoudsplan (MOP 2016-2025; jaarlijks geactualiseerd). Waar mogelijk worden onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd met de hulp van betrokken ouders. Bij de uitvoering van de werkzaamheden wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van duurzame materialen.

Kwaliteitsbeleid

Met betrekking tot de bewaking en verbetering van de kwaliteit van het onderwijs wordt een kwaliteitsbeleid gevoerd. Voortvloeiend uit het schoolplan worden jaarlijks concrete beleidsdoelen (SMART) geformuleerd en vastgelegd in jaarplannen. De voor de realisatie benodigde middelen worden opgenomen in de begroting.

Bij beleidsvorming zal vaak de schoolleider 'proceseigenaar' of 'taakhouder' zijn, maar de schoolleider kan hiertoe ook een individuele medewerker aanwijzen. Door het inzetten van een ieders kwaliteiten wordt tevens invulling gegeven aan de medeverantwoordelijkheid van leerkrachten om het schoolbeleid te formuleren en uit te voeren.

Bij het vormen van nieuw beleid werkt de proceseigenaar volgens het 'BOB-model': Beeldvorming – oordeelsvorming – besluitvorming. De proceseigenaar zorgt voor voldoende draagvlak binnen de schoolorganisatie, en kan vervolgens een besluit nemen. Het bestuur (intern toezichthouder) bekrachtigt besluiten en ziet toe op de naleving.

De proceseigenaar/taakhouder draagt zorg voor de realisatie en voor de periodieke voortgangsrapportages aan de schoolleider en het bestuur. In deze rapportages wordt de voortgang beschreven, en worden de werkwijze en de resultaten in relatie tot de doelstellingen geëvalueerd. Het bestuur legt verantwoording af aan de Inspectie van het Onderwijs (extern toezichthouder).

Gebaseerd op de verbetercyclus PCDA (*Plan-Do-Check-Act*) kan op grond van de voortgangsrapportage worden besloten tot aanpassing en verbetering van werkprocessen, of actualisering van beleidsdoelen.

Schoolleider en bestuur leggen jaarlijks verantwoording af aan ouders middels een 'ouder-vriendelijk' jaarverslag dat wordt gepubliceerd op de website van de school.

Halfjaarlijks komen bestuur, schoolleider, personeel en MR bijeen in een zogenaamde 'grote bijeenkomst', waarin nadere afstemming kan plaatsvinden over te formuleren beleidsdoelen, dan wel over de voortgang bij de realisatie daarvan.